

have indsendt Forslag til Myndighederne om, at vi maa lave det lidt om, saa kunne vi faa det billigere". Jeg harmedes over den Tanke, at man saaledes skulde have Lov til at forandre en gammel Kirkebygningens historiske Udseende, et gammelt landskabeligt Billede, ved at forandre et karakteristisk Spir, blot for Billighedens Skyld.

Jeg nævner en saadan Bygning som Bjernede Kirke ved Sorø, det er en af de ikke særlig mange Rundkirker, vi have i Danmark udenfor Bornholm. Den stod gennem Aarhundreder i en højt karakteristisk Skikkelse, hvor Taget og Overbygningen efterhaanden havde faaet Form af en Bispehue. Der var kun een Kirke i det danske Land, maaske kun en eneste Kirke i hele Verden, der saa ud som Bjernede Kirke ved Sorø, og den havde det ejendommelige Tag, der ragede højt op i Landskabet, Bispehuen, det var Bjernede Kirke. Men saa gaar man hen og restaurerer den for en Snes Aar siden og gør den til en ganske ordinær Rundkirke, tager Bispehuen af, laver en cylinderformet Kirkebygning og sætter et kegledannet Tag paa og et lille Spir foroven, og saa faar man en Kirke, som man har 7—8 af i Forvejen, men det er ikke længere Bjernede Kirke. Hele dette ejendommelige landskabelige Billede, som Bjernede Kirke var Midtpunktet i, gik tabt, og det var, fordi man forsaa sig paa Stilen, man vilde føre Kirken tilbage til den oprindelige Stil, man vilde genskabe et oprindeligt Mindesmærke uden at tage Hensyn til det Billede, der her var, om jeg saa maa sige, af landskabelig Art eller malerisk Art, der dannedes af denne Kirkebygning efter dens Omkalfatringer i Tidens Løb. I Stedet for, at man vilde have haft denne ene Kirke, Bjernede Kirke, som ikke havde Sidestykke nogetsteds, fik man nu en temmelig ordinær Rundkirke. Saaledes har man syndet mod Pieteten overfor de historiske Mindesmærker. — Derimod har man, forekommer det mig, frembragt noget smukt, da man restaurerede Fjenneslev Kirke, der ligger lidt paa den anden Side af Jernbanen mellem Ringsted og Sorø, idet man nedbrød Skillevæggen mellem de to Tvillingtaarne, som i Tidens Løb var opført, saaledes at det saa ud, som om Kirken kun havde et bredt, stort Taarn. Da gik man den rigtige Vej. Det er af ubetalelig Værdi for de smaa danske Dreng, som lege ved den grønne Vold ved Fjenneslev Kirke, at vide, at der have Absalon, Valdemar den Store og Esbern Snare leget som Dreng og banket hinanden

af. Det har en uvurderlig Værdi for disse danske Dreng, at de have Absalons og Esbern Snares Taarne at se op til, det vil styrke dem til at blive gode danske Mænd og gode danske Folketingsvælgere, som kunne stemme inde i Sorø en Gang, naar den nuværende Repræsentant skal ombyttes med en ny.

Det forekommer mig, at Kirkebestyrelsen, den højtærede Kultusminister in specie, maa være den, der fremfor alle vaager over, at man omgaa disse danske Landsbykirker med den største Skaansomhed og Varsomhed, at man ikke uden nødvendig Grund skrider til at omkalfatre det Billede, som er fremkommet ved Aarhundreders Liv og Vækst. Jeg vil i den Anledning særlig spørge den højtærede Kultusminister, om han tænker sig at gøre noget i Anledning af Forholdet ved Højerup Kirke paa Stevns. Vi læse i det sidste Aars Tid jævnlige i Aviserne, at Klinton ikke længere kan bære Højerup Kirke. Det har ført til, at Folk derude have faaet Lov til at bygge sig en ny Kirke, der vistnok kommer til at ligge i en meget beklagelig Nærhed af den gamle Kirke, saaledes at Indtrykket af den ene Kirke ødelægger Indtrykket af den anden. Nu begynde oven i Købet selve Klinton og Kirken at slaa Revner, og der kan være Fare for, at den styrter ned. Hvad Nytte har det nu været til, at denne Kirke gennem Aarhundreder har flyttet sig et Hanefjed hver Nytaarsnat for at undgaa Ødelæggelse, hvis det danske Folk ikke i 1911 vil gøre sit til, at den gamle Kirke kan bevares? Jeg vil spørge den højtærede Kultusminister, hvad han har tænkt sig at gøre i denne Sag, om det ikke var et Offer værd, selv om det var betydeligt at bringe, hvis man derved kunde bevare dette smukke landskabelige Billede, som Aarhundreders Poesi har samlet sig om. Jeg har set et Cirkulære, som den højtærede Minister har udstedt en Gang i Sommer, hvor han beder for de gamle Stengærder omkring Landsbykirkerne. Disse Stengærder ere mange Steder en af Kirkens og Landsbyens største Prydelser, og det er beklageligt at se, hvor hensynsløst man i vore Dage uden Nødvendighed fjerner dem og laver dem om til grimme Teglstens- eller Cementstensmure. At den højtærede Minister har bedt for Stengærderne, viser mig, at han har Sans for disse Ting, og jeg haaber, den højtærede Minister vil gaa videre i sin Omsorg for, at man ikke farer pietetløst frem mod disse gamle Landsbykirker. Der er f. Eks. en Ting, jeg synes, man skulde skaane